

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

11 .04.2014 № 31-07110-05- 3/8371
На № 8340/3/1-14 від 27.03.2014
п 9353/1/1-14 27.03.2014

Кабінет Міністрів України
Центральний комітет
профспілки працівників
освіти і науки України

Щодо фінансування
освітньої галузі

Міністерство фінансів України на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 27.03.2014 №8340/3/1-14 розглянуло питання, порушені Центральним комітетом профспілки працівників освіти і науки України, і відповідно до компетенції доповідає.

Щодо фінансування галузі освіти у обсязі, визначеному законодавством про освіту.

Відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту» держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту у розмірі не меншому 10 відсотків національного доходу. У даний час у Україні вартість національного доходу не визначається, а обраховується обсяг валового внутрішнього продукту. Діючим законодавством не встановлено відсоток забезпечення видатків на освіту від валового внутрішнього продукту.

Щодо виплати одноразової грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, то у 2014 році як і попередні роки, виплата вказаної допомоги буде здійснюватися у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями педагогічного профілю та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, визначених органами управління освітою, а також випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілю та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу у закладах охорони здоров'я, що розташовані у сільській місцевості та селищах міського типу, а також про роботу у інших закладах охорони здоров'я на посадах лікарів загальної практики (сімейних лікарів), дільничних лікарів-педіатрів і лікарів-терапевтів, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 №524 «Питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» та від 26.09.2006 № 1361 «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів».

Щодо плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах доповідаємо.

У даний час проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо підвищення плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах не розглядається.

Щодо встановлення надбавок.

Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2014 №88 внесені зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 р. № 373.

Зазначеною постановою передбачається встановлення надбавки у розмірі до 20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I - II рівня акредитації, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2014 №89 внесені зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2009 р. № 1073.

Зазначеною постановою передбачається виплачувати надбавку працівникам державних і комунальних бібліотек, які провадять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність та займають посади, включені до переліку посад згідно з додатком до Порядку виплати доплати за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек, у граничному розмірі до 50 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати).

Таким чином, надбавки не відміняються, а будуть встановлюватися у будь-якому розмірі у межах встановленого граничного розміру.

Тобто, у межах фонду оплати праці керівник установи освіти або культури може виплачувати надбавку у максимальному розмірі.

Крім того, зазначене створить умови для гнучкого стимулювання працівників.

Керівнику надано право встановлювати конкретний розмір надбавок відповідно до особистого внеску працівників у загальні результати роботи у межах фонду оплати праці.

Щодо педагогічного навантаження вчителів доповідаємо наступне.

На початок 2013/14 навчального року кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах складала 4184477 осіб, кількість вчителів – 503875. Показник співвідношення кількості учнів на одного вчителя склав 8,3.

Необхідно зазначити, що у 2005/06 навчальному році кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах складала 5372988 осіб, кількість вчителів – 537117 осіб. Показник співвідношення кількості учнів на одного вчителя склав 10.

Тобто, за останні 8 років при скороченні кількості учнів майже на 30 відсотків скорочення кількості педагогічних працівників практично не відбулося.

Необхідно зазначити, що показник співвідношення кількості учнів до кількості вчителів суттєво відрізняється від аналогічних показників країн світу.

За даними Організації економічного співробітництва та розвитку середній показник співвідношення кількості учнів на одного педагогічного працівника у таких країнах як Франція, Німеччина, Японія, Ірландія, Боснія і Герцеговина складає близько 20 учнів на 1 вчителя, а у Кореї – близько 30 учнів на 1 вчителя.

Аналогічна ситуація і у школах естетичного виховання.

Наказом Міністерства культури України від 18.07.2006 №570/0/16-06 затверджені типові навчальні плани початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання). Відповідно до цих планів органам управління у галузі культури дозволяється збільшувати кількість годин на вивчення предметів, зазначених у Типовому навчальному плані, а також вводити інші навчальні предмети, виходячи з місцевих умов. Як наслідок, це призвело до збільшення чисельності педагогічного персоналу початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

За останні 8 років чисельність педагогічних працівників у школах естетичного виховання у Україні зросла на 11,7 відсотка.

Показник співвідношення кількості учнів шкіл естетичного виховання до чисельності педагогічних працівників у 2013 році у середньому по Україні становить 7,9 учня.

За даними Європейського союзу музичних шкіл показник співвідношення кількості учнів шкіл естетичного виховання до чисельності педагогічних працівників у інших країнах значно вище, ніж у Україні. Наприклад, у 2006 році у Латвії цей показник складав 11,2, Франції – 20,1, Німеччині – 25,8, Іспанії – 30,2 та Нідерландах – 44,4. У 2010 році ці показники становили у Латвії – 10,3, Чехії – 20,9, Ірландії – 33,3, Нідерландах – 49,4 та Іспанії – 55,7.

Щодо співвідношення студент-викладач у вищих навчальних закладах, то для підготовки бакалаврів цей показник у середньому становить 12, спеціалістів, магістрів – 6, аспірантів, докторантів – 12.

За даними Організації економічного співробітництва та розвитку показник співвідношення студент-викладач у 2011 році складав у Чехії 21 (збільшився проти 20 у 2010 році на 5 відсотків), у Бельгії 20,1 (збільшився проти 19,3 у 2010 році на 4 відсотки), у Італії 19,0 (збільшився проти 18,7 у 2010 році на 1,6 відсотка), у Франції 17,5 (збільшився проти 15,8 у 2010 році на 10,8 відсотка), у Угорщині 16,3 (збільшився проти 13,9 у 2010 році на 17,3 відсотка).

Не дивлячись на зазначене, обсяг педагогічного навантаження у загальноосвітніх навчальних закладах і школах естетичного виховання буде збережено на рівні 18 навчальних годин на тиждень, також залишиться незмінним співвідношення студент-викладач.

Таким чином, державою створено усі умови для забезпечення функціонування загальноосвітніх навчальних закладів, шкіл естетичного виховання і вищих навчальних закладів у 2014 році.

Щодо відшкодування випускниками вартості навчання у вищих навчальних закладах, то Рахункова палата України неодноразово звертала увагу на необхідність визначення порядку відшкодування бюджетних коштів фахівцями, які отримали вищу освіту за державним замовленням, але не відпрацювали обов'язкові три роки за направленням з метою забезпечення ефективного використання бюджетних коштів.

Щодо децентралізації повноважень у сфері освіти.

Постановою Верховної Ради України від 27.02.2014 №799-УІІ схвалено Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Одним із першочергових завдань Уряду визначено децентралізацію управління системою освіти.

До переліку законодавчих актів, необхідних для реалізації Програми, включено Закон України про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо державного контролю у сфері надання податкових пільг та стимулів та децентралізації).

На засіданні Уряду 01.04.2014 прийнято Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Концепція спрямована на запровадження обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень; розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності; розмежування повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади.

Таким чином, питання розмежування видатків між державним та місцевими бюджетами буде вирішуватися комплексно, після внесення відповідних змін до Бюджетного кодексу України.

Стосовно обмеження виплати пенсій працюючим пенсіонерам повідомляємо, що ніяких проектів рішень щодо реалізації таких змін не підготовлено і ніяких рішень не прийнято.

**Заступник Міністра –
керівник апарату**

В. МАТВІЙЧУК